

Protokoll 2016/4

Tid:	12 december 2016 kl. 10.00–12.00
Plats:	Konferensrum Utbådan, Ålands landskapsregering
Deltagare:	Lantråd Katrin Sjögren, ordförande Förvaltningssekreterare Anita Husell-Karlström Avdelningschef Rainer Juslin VD Ålands näringsliv Anders Ekström Landshövding Peter Lindbäck Kommundirektör Erik Brunström, Kommunförbundet Språkrådets sekreterare Johanna Fogelström
Inbjudna gäster (4 §):	Avdelningsjurist Alexandra Favorin Överinspektör Bodil Regårdh
Förhinder:	Chefsjurist Michaela Slotte

1. Mötets öppnande

Ordföranden öppnade mötet och hälsade ledamöterna och de inbjudna gästerna välkomna.

2. Godkännande av dagordning

Dagordningen godkändes utan ändringar.

3. Uppföljning enkät om språklig kompetens i arbetslivet

Ett utskick av rapporten om språkbehovet i det åländska näringslivet planeras till följande mottagare: ministrarna i landskapsregeringen, utbildningsbyrån, Ålands gymnasium, lärarfacket, språkrättsråd Corinna Tammenmaa, Ålandsansvariga vid de olika ministerierna i Helsingfors, medlemmarna i Ålandsdelegationen, Svenska Folktinget, samt kommunförbundet i Finland och Kommunalarbetsgivarna.

Frågan om eventuellt seminarium på temat i utredningen dryftades med rekommendationen att inte satsa på detta. Det kan däremot bli aktuellt att ordna seminarier i Riksdagen på temat språk i samband med Finlands 100 års jubileum nästa år. Ett samarbete med Svenska Folktinget kunde vara intressant.

Det nämndes också att det kunde vara av intresse att följa upp andra tidigare ÅSUB undersökningar så som "Ålänningarna och deras identitet" (1999) och undersökningar om medievänor på Åland.

4. Ny lag för den privata säkerhetsbranschen – brist på möjligheter till utbildningar på svenska

Frågan om reglerade yrken och bristande möjligheter att på svenska säkerställa sig den kompetens som krävs diskuterades av språkrådet. Brister kan uppstå antingen då utbildning på svenska i Finland inte finns att tillgå, eller inte ordnas med hänvisning till sviktande studentunderlag.

Om samarbetet inom EU stärks ytterligare så att medlemsstaterna i högre utsträckning erkänner varandras utbildningar skulle det underlätta för yrkesutövare på Åland eftersom utbildningar i Sverige då blir ett alternativ.

I de områden där Åland har egen behörighet finns redan idag möjligheten att bestämma vilka behörighetsvillkor som ska gälla på Åland. Det kan däremot uppstå utmaningar när det finns beröringsområden med rikslagstiftning, som t.ex. arbetarskyddsfrågor.

Det skulle vara bra om en politisk överenskommelse på principnivå kunde nås mellan landskapsregeringen och regeringen, istället för att söka lösningar i varje enskilt fall.

5. Krav på språkprov för finländskt medborgarskap för svenska medborgare

Om en svensk medborgare vill bli finländsk medborgare finns två förfaringsätt. Man kan *ansöka* om medborgarskap efter två år i landet. Då behöver man avlägga språkprov för att bevisa sina språkkunskaper, på samma sätt som övriga nationaliteter. Ett svenskt grundskole- eller gymnasiebetyg godkänns inte som intyg på språkkunskaper. Som nordisk medborgare kan man också förvärva finländskt medborgarskap efter *anmälan*. Anmälan kan göras efter fem år i landet och då krävs inget språkprov eller intyg på språkkunskaper.

År 2013 lämnade riksdagsledamot Elisabeth Naucér ett skriftligt spørsmål till riksdagen i den här frågan. I svaret från dåvarande inrikesminister Päivi Räsänen redogörs för dessa två förfaranden.

6. Digitala frågor som påverkar språkförutsättningar på Åland

Digitala databaser och e-tjänster har ökat kraftigt under 2000-talet och språkrådet uppmärksammar att det förekommer skiftande uppgifter och benämningar om Ålands status (språk och självstyrelse) i de olika tjänsterna. I vissa fall kan konsekvenserna röra sig på det privata planet och innebära att man inte får tillgång till svenska språktjänster. I andra fall kan val av benämning och status ha konsekvenser för självstyrelsen.

Det är orimligt för landskapsregeringen att ha en dialog med alla enskilda leverantörer av databaser och e-tjänster. Det som krävs är att lyfta frågan till riksregeringen så att de säkerställer att Ålands särskilda status alltid framgår. Det vore också bra att uppmärksamma frågan i samband med arbetet att revidera självstyrelselagen.

**7. Information från landskapsregeringens strategimöte med Finlands regering
21 november 2016**

Vid strategimötet med Finlands regering 21 november var språkfrågan högt på dagordningen. Man noterade att Europarådet har anmärkt på att Finland inte sköter sina förpliktelser gentemot den svenskspråkiga befolkningen. Regeringen hänvisar till nationalspråksstrategin och att man har en ny handlingsplan på gång för att adressera brister.

Lantrådet informerade också om att landskapsregeringen nu givit ett utlåtande på den sk. SOTE-reformen, där man bland annat har föreslagit införandet av en språksanktionsavgift i de fall där service på svenska uteblivit. Avgiften ska vara högre än vad det hade kostat att tillhandahålla servicen.

8. Övriga ärenden

Inga övriga ärenden.

9. Nästa möte

Sker på kallelse i januari-februari 2017.

10. Mötet avslutas

Mötet avslutades 12.00.

Lantråd Katrin Sjögren, ordförande

Johanna Fogelström, sekreterare

